

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1992

Vyhlásené: 11.12.1992 Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.1995 do: 31.03.1995

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

567

ZÁKON

Národnej rady Slovenskej republiky

zo 17. novembra 1992

o rozpočtových pravidlách Slovenskej republiky

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ

ÚVODNÉ USTANOVENIA

§ 1

(1) Tento zákon upravuje postavenie, funkciu a zostavenie štátneho rozpočtu Slovenskej republiky (ďalej len „štátny rozpočet“) a štátneho záverečného účtu Slovenskej republiky (ďalej len „štátny záverečný účet“), postavenie rozpočtov obcí) a použitie ich prostriedkov. Určuje zásady hospodárenia s rozpočtovými prostriedkami a jeho kontrolu.

(2) Tento zákon ďalej ustanovuje druhy príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu a rozpočtov obcí a upravuje zriaďovanie a zásady hospodárenia štátnych účelových fondov Slovenskej republiky (ďalej len „štátne fondy“).

DRUHÁ ČASŤ

ŠTÁTNY ROZPOČET

§ 2

(1) Štátny rozpočet je základným ekonomickým nástrojom finančnej politiky.

(2) Finančné hospodárenie Slovenskej republiky sa spravuje jej štátnym rozpočtom, ktorý sa zostavuje na každý rozpočtový rok.

(3) Rozpočtový rok je zhodný s kalendárnym rokom.

(4) Výšku príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu schvaľuje na rozpočtový rok Národná rada Slovenskej republiky (ďalej len „národná rada“) zákonom o štátnom rozpočte. Prílohou zákona o štátnom rozpočte sú údaje o príjmoch a výdavkoch jednotlivých kapitol.

(5) V štátnom rozpočte, v rozpočtoch štátnych fondov a rozpočtoch obcí sa uplatňuje jednotné triedenie príjmov a výdavkov, ako aj jednotný spôsob evidencie o ich plnení podľa osobitného predpisu.

§ 3**Obsah štátneho rozpočtu**

Štátny rozpočet obsahuje:

- a) príjmy a výdavky Slovenskej republiky, okrem príjmov a výdavkov, o ktorých to ustanovuje osobitný zákon,
- b) finančné vzťahy k právnickým a fyzickým osobám,
- c) rozpočtové rezervy.

§ 4**Príjmy štátneho rozpočtu**

(1) Príjmy štátneho rozpočtu sú

- a) dane a poplatky od právnických osôb, ktorých sídlo je na území Slovenskej republiky, okrem príjmov, ktoré sú podľa tohto alebo iného zákona národnej rady príjmom rozpočtov štátnych fondov, rozpočtov obcí alebo osobitných právnických osôb zriadených zákonom na financovanie sociálnych a zdravotníckych potrieb (ďalej len „národná poisťovňa“),
- b) dane a poplatky od fyzických osôb, ktoré majú bydlisko na území Slovenskej republiky, okrem príjmov, ktoré sú podľa tohto alebo iného zákona národnej rady príjmom rozpočtov štátnych fondov, rozpočtov obcí alebo národnej poisťovne,
- c) dane a poplatky od právnických a fyzických osôb, ktorých sídlo alebo bydlisko je mimo územia Slovenskej republiky a ktoré vykonávajú činnosť alebo majú príjmy z iného zdroja²⁾ na území Slovenskej republiky okrem príjmov rozpočtov štátnych fondov, rozpočtov obcí alebo národnej poisťovne,
- d) clá, dovozné alebo vývozné prirážky,
- e) splátky vládnych úverov poskytnutých Slovenskou republikou do zahraničia a zákonom národnej rady určené podiely na splátkach vládnych úverov poskytnutých Českou a Slovenskou Federatívnou Republikou do zahraničia a na odvode náhrad za účasť na vládnych úveroch,
- f) zákonom národnej rady určené podiely na splátkach návratných finančných výpomocí poskytnutých zo štátneho rozpočtu federácie,
- g) príjmy ministerstiev, ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky, ďalších štátnych orgánov a právnických osôb, ktoré majú pre účely tohto zákona postavenie ústredných orgánov Slovenskej republiky (ďalej len „ústredné orgány“), ako aj príjmy rozpočtových organizácií a odvody príspevkových organizácií v ich pôsobnosti,
- h) vratky návratných finančných výpomocí poskytnutých zo štátneho rozpočtu a náhrada ušlého zisku,
- ch) vratky príspevkov a dotácií po zúčtovaní finančných vzťahov so štátnym rozpočtom,
- i) výnosy z cenných papierov nadobudnutých od iných emitentov alebo prostriedky získané predajom štátnych cenných papierov emitovaných v súlade so zákonom národnej rady,
- j) výnosy z predaja majetku vo vlastníctve Slovenskej republiky, ak osobitný predpis neustanoví inak,
- k) odvody a penále za porušenie rozpočtovej disciplíny, pokiaľ nie sú príjmom rozpočtu obce alebo štátneho fondu,
- l) ďalšie príjmy ustanovené osobitným zákonom.

(2) Na úhradu finančných potrieb štátneho rozpočtu sa môžu so súhlasom národnej rady použiť štátne finančné aktíva Slovenskej republiky alebo inak získané prostriedky.

§ 5

Výdavky štátneho rozpočtu

(1) Zo štátneho rozpočtu sa uhradzujú najmä

- a) výdavky na činnosť ústredných orgánov a ich prostredníctvom výdavky na činnosť rozpočtových organizácií a príspevky príspevkovým organizáciám v ich pôsobnosti, ako aj ostatné výdavky ustanovené zákonom o štátnom rozpočte alebo osobitnými predpismi,
- b) výdavky na zabezpečenie spoločných potrieb Slovenskej republiky a Českej republiky v rozsahu ustanovenom v zákone o štátnom rozpočte,
- c) výdavky na zdravotné poistenie, nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie,
- d) výdavky na krytie štátnych objednávok a náhrady ujmy spôsobenej štátom,
- e) výdavky na štátny dlh Slovenskej republiky, na emisiu cenných papierov a na úhradu výnosov ich majiteľom a na ich splácanie, ako aj výdavky na nákup cenných papierov od iných subjektov,
- f) splátky úverov a úroky z prijatých úverov, ako aj splátky nesplatených úverov, za ktoré prevzal štát záruky,
- g) vládne úvery,
- h) štátne príspevky na volebné náklady politickým stranám a hnutiam.³⁾

(2) Zo štátneho rozpočtu sa môžu poskytovať

- a) dotácie a návratné finančné výpomoci právnickým osobám a podnikateľom,
- b) dotácie a návratné finančné výpomoci obciam,
- c) dotácie štátnym fondom,
- d) príspevky fyzickým osobám a právnickým osobám podľa osobitných predpisov.⁴⁾

(3) Dotácie sa poskytujú na konkrétne akcie alebo na vopred určené okruhy potrieb podľa zákona o štátnom rozpočte. Môžu byť použité len na určené účely a za podmienok ustanovených Ministerstvom financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo financií“). Podliehajú ročnému zúčtovaniu so štátnym rozpočtom.

(4) Ak sa zákonom prenášajú na obce úlohy štátnej správy, prevedie ministerstvo financií zodpovedajúci objem prostriedkov do rozpočtov obcí.

(5) Spôsob zúčtovania príspevkov a dotácií zo štátneho rozpočtu určí každoročne ministerstvo financií.

(6) Podrobnosti o krytí štátnych objednávok upraví vláda nariadením.

(7) Návratné finančné výpomoci sa poskytujú len na vopred určené účely na základe zmluvy medzi ústredným orgánom, ktorý má na to rozpočtované prostriedky, a prijímateľom návratnej finančnej výpomoci. V zmluve musí byť dohodnutá aj náhrada ušlého zisku, čas, na ktorý sa návratná finančná výpomoc poskytuje, spôsob splácania, záruky, prípadne záložné právo; dohodnutá náhrada ušlého zisku nemôže byť nižšia ako diskontná sadzba Národnej banky Slovenska platná v čase uzatvárania zmluvy a je súčasťou návratnej finančnej výpomoci.

(8) Ústredné orgány sú povinné viesť podľa osobitného predpisu^{4a)} evidenciu pohľadávok vznikajúcich z poskytnutia návratnej finančnej výpomoci a rozpočtovať ich splácanie.

§ 6

Rozpočtové provizorium

(1) Ak nebude zákon o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok schválený pred 1. januárom rozpočtového roka, spravuje sa rozpočtové hospodárenie v dobe od 1. januára rozpočtového roka do vyhlásenia zákona o štátnom rozpočte na tento rok rozpočtovým provizóriom podľa návrhu štátneho rozpočtu predloženého vládou Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) národnej rade.

(2) Ak vláda nepredloží návrh štátneho rozpočtu do 1. januára rozpočtového roka, urobí do tohto termínu s predchádzajúcim súhlasom národnej rady nevyhnutné opatrenia na zabezpečenie hospodárenia v dobe rozpočtového provizória, ktoré schvaľuje národná rada.

(3) Rozpočtové príjmy a výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória sa zúčtujú so štátnym rozpočtom po jeho vyhlásení.

TRETIA ČASŤ

ROZPOČTOVÝ PROCES A PRAVIDLÁ ROZPOČTOVÉHO HOSPODÁRENIA

§ 7

Návrh štátneho rozpočtu

(1) Ministerstvo financií vypracúva návrh štátneho rozpočtu na príslušný rozpočtový rok v súčinnosti s ústrednými orgánmi, obcami a správcami štátnych fondov a predkladá ho vláde. Prílohu návrhu štátneho rozpočtu tvoria návrhy rozpočtov štátnych fondov a vybrané údaje rozpočtov obcí.

(2) Vláda predkladá návrh štátneho rozpočtu na schválenie národnej rade v ňou určenom termíne.

(3) Ministerstvo financií riadi práce na vypracúvaní návrhu štátneho rozpočtu a usmerňuje vypracovanie rozpočtov ústredných orgánov a štátnych fondov.

(4) Ústredné orgány, obce, štátne fondy, národná poisťovňa, Národná banka Slovenska, subjekty, ktorým sa poskytujú prostriedky zo štátneho rozpočtu podľa § 5 tohto zákona, a ďalšie subjekty, za ktoré štátny rozpočet preberá záruky za úvery, sú povinné predkladať ministerstvu financií požadované údaje o hospodárení a stave majetku pre potreby zostavenia štátneho rozpočtu, štátneho záverečného účtu a hodnotenia plnenia štátneho rozpočtu.

§ 8

Rozpočty ústredných orgánov

(1) Príjmy a výdavky štátneho rozpočtu sa členia na kapitoly zodpovedajúce pôsobnosti jednotlivých ústredných orgánov (ďalej len „rozpočty ústredných orgánov“). Tieto príjmy a výdavky štátneho rozpočtu, ktoré majú všeobecný charakter a nepatria do pôsobnosti žiadneho ústredného orgánu, tvoria rozpočtovú kapitolu Všeobecná pokladničná správa, ktorú spravuje minister financií Slovenskej republiky (ďalej len „minister financií“). Výdavky spojené so správou štátneho dlhu tvoria rozpočtovú kapitolu Štátny dlh, ktorú spravuje minister financií, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

(2) Rozpočty ústredných orgánov obsahujú

- a) príjmy a výdavky ústredných orgánov,
- b) príjmy a výdavky rozpočtových organizácií v pôsobnosti ústredných orgánov,
- c) príspevky príspevkovým organizáciám a odvody príspevkových organizácií v pôsobnosti ústredných orgánov,
- d) dotácie zo štátneho rozpočtu na úlohy a činnosti, ktoré sú v pôsobnosti ústredných orgánov.

(3) Ministerstvo môže z rozpočtu ústredného orgánu so súhlasom ministerstva financií

- a) založiť alebo zriadiť iný subjekt než rozpočtovú organizáciu alebo príspevkovú organizáciu,
- b) vložiť rozpočtové prostriedky ako vklad do majetku iného subjektu než rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie.

(4) Vedúci ústredných orgánov prerokujú návrhy svojich rozpočtov v príslušných orgánoch národnej rady. Návrh rozpočtu kapitol Všeobecná pokladničná správa a Štátny dlh prerokúva v príslušných orgánoch národnej rady minister financií.

§ 9

Časové a účelové použitie rozpočtových prostriedkov

(1) Rozpočtové prostriedky môžu byť použité iba do konca rozpočtového roka, a to len na účely, na ktoré boli štátnym rozpočtom určené.

(2) Vedúci ústredného orgánu alebo inej právnickej osoby alebo fyzická osoba zodpovedá za hospodárne a efektívne používanie rozpočtových prostriedkov.

(3) Všeobecne záväzný právny predpis upraví podrobnosti o hospodárení s prostriedkami štátneho rozpočtu a ustanoví podmienky odchýlok od časového a účelového použitia rozpočtových prostriedkov na zabezpečenie plynulého hospodárenia a riadneho plnenia záväzkov.

§ 10

Úhrada rozpočtovo nezabezpečených potrieb

Ak vznikne v priebehu roka potreba úhrady, ktorá nie je v rozpočte ústredného orgánu alebo rozpočtovej organizácie zabezpečená, možno úhradu realizovať

- a) v právomoci ústredného orgánu alebo rozpočtovej organizácie v rámci ich rozpočtu hospodárnejším vykonávaním iných úloh alebo odsunutím, prípadne obmedzením iného, menej naliehavého výdavku, pokiaľ to nie je v rozpore s riadnou činnosťou ústredného orgánu alebo rozpočtovej organizácie,
- b) použitím vlastných mimorozpočtových zdrojov,
- c) rozpočtovým opatrením v právomoci nadriadeného orgánu,
- d) z rezerv štátneho rozpočtu.

§ 11

Rozpočtové opatrenia

(1) Rozpočtové opatrenia sú presuny rozpočtových prostriedkov, povolené prekročenie rozpočtu a viazanie rozpočtových prostriedkov.

(2) Rozsah rozpočtových opatrení, ktoré môže vláda vykonať, ustanoví zákon o štátnom rozpočte.

§ 12**Porušenie rozpočtovej disciplíny**

(1) Porušenie rozpočtovej disciplíny je neoprávnené použitie alebo zadržanie prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu, rozpočtu štátneho fondu alebo rozpočtu obce a neoprávnené použitie finančných prostriedkov, s ktorými hospodária rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie. Neoprávnené použitie rozpočtových prostriedkov je aj porušenie podmienok, za ktorých sa poskytli.

(2) Subjekty, ktoré neoprávnené použijú alebo zadržia rozpočtové prostriedky podľa odseku 1, okrem štátnych rozpočtových organizácií sú povinné odvieť neoprávnené použitú alebo zadržanú sumu prostriedkov do rozpočtu, z ktorého boli poskytnuté alebo zadržané; zároveň sú povinné zaplatiť do príslušného rozpočtu penále vo výške 0,5 % z neoprávnené použitej alebo zadržanej sumy za každý deň omeškania s úhradou odvodu alebo za každý deň neoprávneného použitia poskytnutých prostriedkov, najviac do výšky dvojnásobku tejto sumy.

(3) Odvod neoprávnené použitých alebo zadržaných prostriedkov štátneho rozpočtu, ako aj penále uloží v správnom konaní^{4b)} príslušný územný finančný orgán, ktorý ich aj vymáha.

(4) Ak štátna rozpočtová organizácia poruší rozpočtovú disciplínu, ministerstvo financií viaže v rozpočte príslušného ústredného orgánu prostriedky vo výške, v akej sa porušila rozpočtová disciplína. Na zamedzenie tvrdosti zákona môže ministerstvo financií čiastočne alebo úplne uvoľniť viazanie.

(5) Odvod a penále za neoprávnené použitie a zadržanie prostriedkov

- a) štátnych fondov ukladá a vymáha ústredný orgán vykonávajúci správu fondu,
- b) rozpočtov obcí ukladá a vymáha príslušný orgán obce.

(6) Odvod alebo penále, ktoré v jednotlivých prípadoch neprekročí sumu 1 000 Sk, sa neukladá. Za jednotlivý prípad sa považuje každý účtovný prípad, kde bolo zistené porušenie rozpočtovej disciplíny.

(7) Penále nemožno vymáhať po uplynutí desiatich rokov nasledujúcich po roku, v ktorom došlo k porušeniu rozpočtovej disciplíny.

(8) Na zamedzenie tvrdosti môže povoliť úľavy, odklady platenia alebo splátky odvodu a penále za porušenie rozpočtovej disciplíny

- a) ministerstvo financií, ak ide o prostriedky štátneho rozpočtu alebo rozpočtu štátneho fondu,
- b) obec, ak ide o prostriedky jej rozpočtu.

§ 13**Zodpovednosť za hospodárenie**

(1) Vláda zodpovedá národnej rade za hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami a podáva jej štvrtročne správu o plnení štátneho rozpočtu.

(2) Za hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami ústredných orgánov a štátnych fondov zodpovedá príslušný minister alebo vedúci ústredného orgánu štátnej správy; za hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií zodpovedá ich vedúci. Za hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami v kapitolách Všeobecná pokladničná správa a Štátny dlh zodpovedá minister financií. Správy o plnení svojich rozpočtov prerokávajú vedúci ústredných orgánov v príslušných orgánoch národnej rady.

(3) Vláda alebo na základe jej splnomocnenia minister financií môže v rozsahu a za podmienok určených zákonom národnej rady o štátnom rozpočte povoliť uskutočnenie výdavku nevyhnutného pre hospodárstvo Slovenskej republiky a nezabezpečeného v štátnom rozpočte, ak sa nedá pokryť z rozpočtu ústredného orgánu, ak zabezpečí jeho úhradu vyššími príjmami alebo úsporami na iných výdavkoch štátneho rozpočtu alebo odsunutím, prípadne obmedzením iného, menej naliehavého výdavku, prípadne z rezerv štátneho rozpočtu.

(4) Vláda môže v závažných prípadoch v priebehu roka viazať prostriedky štátneho rozpočtu. Tieto prostriedky možno uvoľniť iba s jej súhlasom.

(5) Vláda môže v súlade so schválenými rozvojovými programami v závažných prípadoch prevziať štátne záruky za bankové úvery poskytnuté podnikateľom so sídlom v Slovenskej republike, ak

- a) súhrn splátok úverov v rozpočtovom roku a novoposkytnutých štátnych záruk za bankové úvery v rozpočtovom roku nepresiahne 15 % výšky celkových rozpočtovaných príjmov štátneho rozpočtu v tomto roku a
- b) súhrn splátok úverov so štátnou zárukou splatných v každom jednotlivom rozpočtovom roku neprekročí 5 % výšky celkových rozpočtovaných príjmov štátneho rozpočtu v rozpočtovom roku, v ktorom sa prevezme štátna záruka.

(6) Zákon o štátnom rozpočte na príslušný rok môže ustanoviť prevzatie štátnych záruk inak, ako je ustanovené v odseku 5.

§ 14

Rozpočtové rezervy

(1) Na zabezpečenie rozpočtového hospodárenia, na krytie nevyhnutných a nepredvídaných výdavkov a na krytie úbytku alebo zníženia rozpočtových príjmov sa vytvárajú v štátnom rozpočte rezervy.

(2) Rozpočtové rezervy tvoria

- a) rozpočtová rezerva vlády,
- b) rezerva na zabezpečenie platobnej schopnosti národnej poisťovne,
- c) rezerva na štátne záruky na úvery podnikateľom.

(3) Z rezervy na štátne záruky za bankové úvery podnikateľom sa poskytujú plnenia veriteľom vyplývajúce z ručiteľských zmlúv uzatvorených na základe rozhodnutia vlády alebo ministra financií o prevzatí štátnej záruky na bankový úver podnikateľovi. Ak záväzok voči veriteľovi za podnikateľa plní štát v rámci štátnej záruky, toto plnenie sa považuje za poskytnutie návratnej finančnej výpomoci podľa § 5 ods. 7 a 8.

(4) Postup a podmienky prevzatia štátnych záruk za bankové úvery podnikateľom, ako aj postup a podmienky ich vrátenia do štátneho rozpočtu upraví vláda nariadením.

(5) Výšku rozpočtových rezerv a ich použitie schvaľuje národná rada zákonom o štátnom rozpočte. S rozpočtovými rezervami disponuje vláda a v ňou určenom rozsahu minister financií.

(6) O hospodárení s rozpočtovými rezervami podáva vláda správu národnej rade v rámci správ o plnení štátneho rozpočtu alebo na žiadosť národnej rady.

ŠTVRTÁ ČASŤ
ŠTÁTNY ZÁVEREČNÝ ÚČET A ŠTÁTNE FINANČNÉ AKTÍVA A PASÍVA SLOVENSKEJ
REPUBLIKY

§ 15

Štátny záverečný účet

(1) Štátny záverečný účet zahŕňa výsledky hospodárenia s prostriedkami štátneho rozpočtu za príslušný rozpočtový rok. Prílohou štátneho záverečného účtu sú záverečné účty štátnych fondov, vybrané údaje hospodárenia obcí a zhodnotenie poskytnutých záruk za úvery a návratných finančných výpomocí.

(2) Ústredné orgány zostavujú o výsledkoch svojho ročného rozpočtového hospodárenia záverečný účet a prerokúvajú ho v príslušných orgánoch národnej rady. Záverečný účet kapitoly Všeobecná pokladničná správa a Štátny dlh predkladá minister financií.

(3) Návrh štátneho záverečného účtu zostavuje ministerstvo financií v súčinnosti s ústrednými orgánmi a obcami a predkladá ho vláde spolu s návrhom na použitie prebytku rozpočtového hospodárenia alebo na úhradu jeho schodku. Vláda po prerokovaní predkladá návrh štátneho záverečného účtu na schválenie národnej rade najneskôr do 6 mesiacov po ukončení rozpočtového roka. O použití prebytku rozpočtového hospodárenia Slovenskej republiky alebo o spôsobe úhrady schodku rozhoduje národná rada na návrh vlády.

(4) Ministerstvo financií riadi práce na zostavení štátneho záverečného účtu a usmerňuje práce na zostavení záverečných účtov štátnych fondov.

§ 16

Štátne finančné aktíva a pasíva Slovenskej republiky

(1) Štátne finančné aktíva Slovenskej republiky sú prostriedky Slovenskej republiky vytvorené z výsledkov rozpočtového hospodárenia minulých rokov a ďalších finančných operácií Slovenskej republiky. Štátne finančné pasíva sú záväzky Slovenskej republiky z minulých rokov.

(2) Evidenciu štátnych finančných aktív a pasív Slovenskej republiky vedie ministerstvo financií, pokiaľ osobitný predpis neustanoví inak.

(3) Ministerstvo financií predkladá vláde prehľad o štátnych finančných aktívach a pasívach Slovenskej republiky.

(4) Vláda podáva národnej rade spolu so štátnym záverečným účtom prehľad o štátnych finančných aktívach a pasívach Slovenskej republiky.

(5) Štátne finančné aktíva z výsledkov rozpočtového hospodárenia Slovenskej republiky z minulých rokov sa môžu použiť iba so súhlasom národnej rady. Štátne finančné aktíva z ďalších finančných operácií Slovenskej republiky sa môžu použiť iba so súhlasom vlády.

PIATA ČASŤ

KONTROLA ROZPOČTOVÉHO HOSPODÁRENIA

§ 17

Kontrolná pôsobnosť vlády

Hospodárenie s prostriedkami štátneho rozpočtu kontroluje vláda.

§ 18**Kontrolná pôsobnosť ministerstva financií**

(1) Ministerstvo financií priebežne hodnotí plnenie štátneho rozpočtu a rozpočtov štátnych fondov a správy o výsledkoch podáva vláde.

(2) Ministerstvo financií vykonáva kontrolu hospodárenia s prostriedkami štátneho rozpočtu v ústredných orgánoch a v štátnych fondoch.

(3) Hospodárenie s prostriedkami štátneho rozpočtu v rozpočtových a príspevkových organizáciách a čerpanie a využitie prostriedkov štátneho rozpočtu poskytnutých obciam a ostatným právnickým alebo fyzickým osobám kontrolujú územné finančné orgány.⁵⁾ V prípade potreby môže kontrolu vykonať ministerstvo financií.

(4) Týmto nie sú dotknuté ustanovenia osobitných predpisov v oblasti kontroly čerpania a použitia prostriedkov štátneho rozpočtu.

**ŠIESTA ČASŤ
ŠTÁTNE FONDY****§ 19**

(1) Štátny fond je právnická osoba, ktorá sa zriaďuje zákonom národnej rady na financovanie osobitne určených úloh, pokiaľ je ich financovanie týmto spôsobom opodstatnené.

(2) Správu štátneho fondu vykonáva z prostriedkov svojho rozpočtu ústredný orgán ustanovený zákonom, ktorý tiež predkladá ministerstvu financií na každý rozpočtový rok návrh rozpočtu, prehľad pohľadávok a záväzkov a záverečný účet štátneho fondu.

(3) Rozpočet štátneho fondu je zapojený na štátny rozpočet finančnými vzťahmi.

(4) Zdrojom štátneho fondu sú vlastné príjmy a príjmy z jeho ekonomických aktivít. Ako doplnkový zdroj štátneho fondu môže byť použitá dotácia zo štátneho rozpočtu v rozsahu schválenom zákonom národnej rady o štátnom rozpočte. Zdroje štátneho fondu a okruh použitia jeho prostriedkov vymedzí zákon, ktorým sa štátny fond zriaďuje.

(5) Slovenská republika neručí za záväzky štátneho fondu a štátny fond neručí za záväzky Slovenskej republiky.

**SIEDMA ČASŤ
ROZPOČTY OBCÍ****§ 20**

(1) Finančné hospodárenie obcí sa riadi schváleným rozpočtom a plánom tvorby a použitia mimorozpočtových peňažných fondov.

(2) Rozpočty obcí vyjadrujú ekonomickú samostatnosť samosprávnych území. Obsahujú finančné vzťahy k právnickým a fyzickým osobám pôsobiacim na spravovanom území, ako aj občanom žijúcim na tomto území. Zahŕňajú tiež finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu.

§ 21**Príjmy rozpočtu obce**

Príjmy rozpočtu obce sú

- a) dane a poplatky od právnických osôb a fyzických osôb podľa osobitných predpisov,
- b) podiely na príjmoch štátneho rozpočtu ustanovené zákonom o štátnom rozpočte,
- c) príjmy rozpočtových organizácií a odvody príspevkových organizácií zriadených obcou,
- d) výnosy z majetku obce,
- e) výnosy z činnosti obce a z majetkovej účasti obce na podnikaní právnických osôb,
- f) príjmy z obecných cenných papierov a výnosy z finančných investícií obce,
- g) odvody a penále za porušenie rozpočtovej disciplíny podľa § 12 ods. 2 tohto zákona,
- h) výnosy pokút za priestupky podľa osobitných predpisov,
- i) prostriedky prevedené z mimorozpočtových peňažných fondov obce,
- j) zostatok likvidácie štátneho podniku, kde zakladateľská funkcia prešla na obec podľa osobitného predpisu,^{5b)} s výnimkou prípadov uvedených v § 16 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 474/1990 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej republiky vo veciach prevodov vlastníctva štátu k niektorým veciam na iné právnické alebo fyzické osoby,
- k) dary a výnosy dobrovoľných zbierok v prospech obce,
- l) úvery,
- m) dotácie zo štátneho fondov,
- n) návratné finančné výpomoci,
- o) vratky návratných finančných výpomocí poskytnutých z rozpočtu obce a náhrada ušlého zisku,
- p) dotácie zo štátneho rozpočtu na účely vymedzené týmto zákonom alebo zákonom o štátnom rozpočte,
- r) iné príjmy ustanovené osobitnými predpismi.

§ 22

Výdavky rozpočtu obce

(1) Z rozpočtu obce sa uhrádzajú najmä

- a) výdavky na činnosť obce a na činnosť rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií zriadených obcou,
- b) vratky návratných finančných výpomocí vrátane náhrady ušlého zisku,
- c) výdavky na emisiu obecných cenných papierov na úhradu výnosov ich majiteľom a na ich splácanie, ako aj výdavky na finančné investície,
- d) príspevky na zriaďovanie regionálnych alebo záujmových fondov obcí,
- e) výdavky na investičné a rozvojové potreby,
- f) splátky úverov a úroky,
- g) výdavky na pomoc v náhlej núdzi občanom obce,
- h) iné výdavky ustanovené osobitnými predpismi.

(2) Z rozpočtu obce sa môžu poskytovať dotácie a návratné finančné výpomoci právnickým osobám a fyzickým osobám pôsobiacim na spravovanom území, a to na konkrétne akcie alebo na vopred určené okruhy potrieb za podmienok ustanovených všeobecne záväzným nariadením obce. Podliehajú ročnému zúčtovaniu s rozpočtom obce.

§ 22a**Rozpočtové provizórium obce**

(1) Ak nebude rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok schválený pred 1. januárom rozpočtového roka, spravuje sa rozpočtové hospodárenie v čase od 1. januára rozpočtového roka do schválenia obecného rozpočtu na tento rok rozpočtovým provizóriom podľa návrhu rozpočtu obce.

(2) Rozpočtové príjmy a výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória sa zúčtujú s rozpočtom obce po jeho schválení.

ÔSMA ČASŤ**FINANČNÉ HOSPODÁRENIE OBCE****§ 23****Hospodárenie podľa rozpočtu obce**

(1) Obec kryje svoje potreby predovšetkým vlastnými rozpočtovými príjmami; v prípadoch nedostatku vlastných zdrojov na financovanie preukázateľne nutných potrieb obce môže dostať dotáciu zo štátneho rozpočtu.

(2) Obec si sama zostavuje a schvaľuje svoj rozpočet a podľa neho hospodári.⁶⁾ Rozpočet sa zostavuje na obdobie jedného kalendárneho roka.

(3) Obec je povinná na účely zostavenia návrhu štátneho rozpočtu a štátneho záverečného účtu poskytovať informácie a vybrané údaje o svojom hospodárení. Rozsah údajov a spôsob ich predkladania určí ministerstvo financií.

(4) Pre hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami obce platia obdobne ustanovenia § 9, 10 a 11 tohto zákona.

§ 24**Finančné usporiadanie**

(1) Po skončení rozpočtového roka obec finančne usporiada svoje hospodárenie, vrátane finančných vzťahov k štátnemu rozpočtu a k štátnym fondom.

(2) Prebytky hospodárenia rozpočtu obce po skončení roka neprepadajú a sú zdrojom tvorby mimorozpočtových peňažných fondov obce. Prípadný schodok svojho hospodárenia vyrovná obec predovšetkým z rezervy svojho schváleného rozpočtu alebo z mimorozpočtových peňažných fondov.

§ 25**Peňažné fondy obcí**

(1) Obec vytvára vlastné mimorozpočtové peňažné fondy. Tvorí ich zo zostatkov týchto fondov z minulých rokov a z prebytkov hospodárenia bežného roka. Zostatky peňažných fondov koncom roka neprepadajú. O druhoch a spôsobe tvorby a použitia jednotlivých peňažných fondov rozhoduje obecné zastupiteľstvo.

(2) Prostriedky svojich peňažných fondov používa obec v zásade vždy prostredníctvom príjmov a výdavkov svojho rozpočtu, okrem prevodov prostriedkov medzi jednotlivými peňažnými fondami navzájom a prípadov, keď prostriedky peňažných fondov slúžia len na vyrovnanie časového nesúladu medzi príjmami a výdavkami v priebehu rozpočtového roka a na poskytnutie návratných finančných výpomocí.

(3) Obec vytvára rezervný fond vo výške určenej obecným zastupiteľstvom; minimálny ročný prídelený do fondu je 10 % prebytku hospodárenia príslušného rozpočtového roka.

(4) Obec môže vytvárať fond rozvoja bývania. Zdrojom fondu bývania sú okrem zdrojov podľa odseku 1 najmä príjmy obce z predaja bytov podľa osobitného zákona.

(5) Obec vytvára cestný fond zo zostatku prostriedkov nevyčerpaných v príslušnom roku, získaných z podielu na výnose cestnej dane podľa zákona o štátnom rozpočte na príslušný rok. Obec použije tieto finančné prostriedky na výstavbu, opravu a údržbu miestnych komunikácií a ostatné výdavky s tým súvisiace. Ďalším zdrojom fondu sú aj zdroje podľa odseku 1.

§ 26

Záverečný účet obce

Záverečný účet obce obsahuje výsledky rozpočtového hospodárenia obce, vrátane výsledkov hospodárenia peňažných fondov.

DEVIATA ČASŤ

ZÁSADY HOSPODÁRENIA ROZPOČTOVÝCH A PRÍSPEVKOVÝCH ORGANIZÁCIÍ

§ 27

Rozpočtové a príspevkové organizácie

(1) Rozpočtové organizácie sú právnické osoby štátu alebo obce, ktoré sú svojimi príjmami a výdavkami zapojené na štátny rozpočet alebo rozpočet obce. Hospodária samostatne podľa schválených rozpočtov s prostriedkami, ktoré im určí ústredný orgán alebo obec v rámci svojho rozpočtu.

(2) Príspevkové organizácie sú právnické osoby štátu alebo obce, ktoré sú na štátny rozpočet alebo rozpočet obce zapojené príspevkom alebo odvodom. Platia pre ne finančné vzťahy určené zriaďovateľom v rámci ich rozpočtov.

Zriaďovanie, zmena a zrušenie rozpočtových a príspevkových organizácií

§ 28

(1) Rozpočtovú alebo príspevkovú organizáciu možno zriadiť

- a) zákonom,
- b) rozhodnutím ústredného orgánu alebo obce (ďalej len „zriaďovateľ“), pokiaľ osobitný predpis neustanoví inak.

(2) Ak rozpočtová alebo príspevková organizácia vznikla na základe zákona, zriaďovateľskú funkciu k nej vykonáva orgán, na ktorého rozpočet je zapojená finančnými vzťahmi.

(3) Zriaďovateľ môže zriadiť na plnenie svojich úloh v rozsahu svojej pôsobnosti rozpočtovú alebo príspevkovú organizáciu. Zriaďovateľ nemôže zriadiť rozpočtovú alebo príspevkovú organizáciu na plnenie tých úloh, ktoré pre zriaďovateľa vyplývajú z osobitných predpisov.⁷⁾

(4) Rozpočtové a príspevkové organizácie môžu vo vlastnom mene nadobúdať práva a zaväzovať sa odo dňa svojho zriadenia.

§ 29

(1) Rozpočtové a príspevkové organizácie sa zriaďujú na plnenie úloh štátu a obcí, a to na plnenie ich základných verejných funkcií alebo na verejnoprospešné činnosti, ktoré sú na základe osobitných predpisov alebo rozhodnutia príslušných orgánov úplne alebo čiastočne financované zo štátneho rozpočtu alebo z rozpočtu obce. Podrobnosti o vykonávaní ich podnikateľskej činnosti upraví všeobecne záväzný právny predpis.

(2) Rozpočtová organizácia môže vykonávať podnikateľskú činnosť nad rámec svojej hlavnej činnosti so súhlasom zriaďovateľa, alebo ak tak ustanoví osobitný predpis.⁹⁾

(3) Príspevková organizácia je nezisková právnická osoba, ktorá svoje príjmy používa na financovanie vlastnej činnosti. Na doplnenie zdrojov sa jej poskytuje zo štátneho rozpočtu alebo z rozpočtu obce príspevok. So súhlasom zriaďovateľa môže príspevková organizácia vykonávať aj podnikateľské činnosti nad rámec svojej hlavnej činnosti.

§ 30

(1) Pokiaľ rozpočtová alebo príspevková organizácia nebola zriadená zákonom, zriaďovateľ alebo orgán vykonávajúci funkciu zriaďovateľa vydá o zriadení rozpočtovej alebo príspevkovej organizácie zriaďovaciu listinu. Podrobnosti o zriaďovaní rozpočtových a príspevkových organizácií a o ich hospodárení upraví všeobecne záväzný právny predpis.

(2) Ústredný orgán môže zriadiť alebo zrušiť rozpočtovú alebo príspevkovú organizáciu a meniť ich podriadenosť alebo spôsob financovania od 1. januára nasledujúceho roku. V odôvodnených prípadoch môže minister financií povoliť iný termín. Ak zriadením alebo činnosťou organizácie vznikajú nové požiadavky na štátny rozpočet, je na zriadenie potrebný súhlas ministra financií.

(3) Ak k zániku rozpočtovej alebo príspevkovej organizácie dochádza rozdelením, zlúčením alebo splynutím, zriaďovateľ určí v rozhodnutí termín a rozsah práv a záväzkov, ktoré prechádzajú na nové, prípadne preberajúce organizácie. Ak organizácia zaniká zrušením bez určenia právneho nástupcu, práva a povinnosti prechádzajú dňom zrušenia na zriaďovateľa, a to aj v prípade, že zriaďovateľská funkcia voči rozpočtovým organizáciám a príspevkovým organizáciám prešla na obec podľa osobitného predpisu^{5b)}.

(4) Ústredný orgán je povinný zabezpečiť oznámenie o zriadení, zmene alebo zrušení organizácie v Ústrednom vestníku Slovenskej republiky. Obec túto povinnosť zabezpečuje spôsobom v mieste obvyklým.

§ 31

Zásady hospodárenia rozpočtových a príspevkových organizácií

(1) Rozpočtové a príspevkové organizácie sú povinné plniť určené úlohy a dosahovať určené príjmy. Rozpočtové výdavky môžu používať len na určené účely, hospodárne a efektívne do výšky ustanovenej v rozpočte, a to v rozsahu schválených rozpočtových úloh a limitov.

(2) Pri svojom hospodárení nemôže rozpočtová a príspevková organizácia robiť opatrenia, ktoré nie sú kryté rozpočtom, ak ich úhrada nie je vopred krytá rozpočtovým opatrením.

(3) Príspevkové organizácie môžu tvoriť osobitné fondy; zostatky fondov koncom roka neprepadajú. Rozsah a podmienky tvorby a použitia osobitných fondov upraví všeobecne záväzný právny predpis.

(4) Štátne rozpočtové organizácie a štátne príspevkové organizácie sú povinné pri obstarávaní hmotného majetku používať rozpočtové prostriedky prednostne na nákup výrobkov tuzemských výrobcov, ak technicko-ekonomické vlastnosti tuzemských výrobkov sú porovnateľné s výrobkami zahraničných výrobcov.

§ 32

Osobitosti v rozpočtovej sfére obcí

(1) Obec môže určiť, že niektoré jej vnútorné organizačné jednotky budú hospodáriť osobitne len so zvereným preddavkom. Zároveň určí výšku preddavku a obdobie, na ktoré sa poskytuje. Obec je povinná zúčtovať príjmy a výdavky týchto vnútorných organizačných jednotiek najneskôr do konca rozpočtového roka.

(2) Obec do 31. decembra 1994 zmení obecný podnik podľa charakteru predmetu jeho činnosti na podnikateľský subjekt podľa osobitného predpisu⁸⁾ alebo na príspevkovú organizáciu podľa tohto zákona. Ustanovenia osobitného predpisu^{9a)} sa použijú primerane. Ak obec nezmení obecný podnik do 31. decembra 1994, súd nariadi likvidáciu tohto podniku aj bez návrhu.

DESIATA ČASŤ

VŠEOBECNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 33

Zisťovanie rozpočtových dôsledkov právnych predpisov a iných opatrení

(1) Pri návrhoch všeobecne záväzných právnych predpisov, uznesení vlády, opatrení ústredných orgánov a štátnych fondov musia byť uvedené a zdôvodnené ich predpokladané finančné dôsledky na štátny rozpočet, a to nielen na bežný rok, ale i na nasledujúce roky. Spolu s tým musia byť uvedené aj návrhy na úhradu zvýšených výdavkov alebo úhradu úbytku príjmov štátneho rozpočtu alebo rozpočtu obcí.

(2) Navrhovatelia sú povinní prerokovať rozpočtové dôsledky navrhovaných opatrení vopred s ministerstvom financií.

§ 34

(1) Penále, pokuty, sankcie a úroky z omeškania zaplatenia cla vyrubené, uložené a vymerané územnými finančnými orgánmi a colnými orgánmi podľa osobitných predpisov¹⁰⁾ sú príjmom osobitného účtu štátneho rozpočtu.

(2) Pokuty uložené orgánmi štátnej správy podľa osobitných predpisov,¹¹⁾ ktoré sú príjmom štátneho rozpočtu, sú príjmom osobitného účtu štátneho rozpočtu. Tieto pokuty vymáhajú orgány štátnej správy, ktoré ich uložili; uvedené sa vzťahuje aj na pokuty právoplatne uložené a nevybavené do 1. januára 1994.

(3) Prostriedky osobitného účtu štátneho rozpočtu podľa odseku 1 sa použijú na krytie výdavkov spojených so správou daní, kontrolou rozpočtovej a cenovej disciplíny a colným dohľadom. Podrobnosti ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

(4) Prostriedky osobitného účtu štátneho rozpočtu podľa odseku 2 sa použijú na krytie výdavkov spojených s výkonom činnosti orgánu štátnej správy, ktorý pokutu uložil; podrobnosti upraví vláda nariadením.

§ 35

Neštátna právnická osoba, ktorá vznikla na základe zákona a je na štátny rozpočet republiky zapojená finančnými vzťahmi, hospodári ako príspevková organizácia, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak.

§ 36**Splnomocňovacie ustanovenia**

(1) Ministerstvo financií Slovenskej republiky vydá na vykonanie § 2 ods. 5, § 9 ods. 3, § 29, § 30 ods. 1, § 31 ods. 3 a § 34 ods. 3 tohto zákona všeobecne záväzné právne predpisy.

(2) Minister financií môže

- a) upravovať v priebehu roka objemy príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu v nadväznosti na rozhodnutie vlády v rozsahu a za podmienok určených zákonom o štátnom rozpočte,
- b) schvaľovať až do výšky určenej vládou štátne záruky za bankové úvery, poskytovať zo štátneho rozpočtu návratné finančné výpomoci právnickým osobám a podnikateľom a určiť výšku úhrady za ich poskytnutie,
- c) na preklenutie dočasného nesúladu medzi príjmami a výdavkami štátneho rozpočtu
 1. vydávať štátne pokladničné poukážky,¹²⁾
 2. regulovať čerpanie prostriedkov štátneho rozpočtu,
- d) rozhodnúť o vydaní štátnych pokladničných poukážok¹²⁾ na krytie pokladničného schodku štátneho rozpočtu vykázaného k 31. decembru rozpočtového roka až do vyriešenia úhrady tohto schodku,
- e) vykonávať úverové operácie na finančnom trhu potrebné na výmenu alebo zaplatenie vnútorných alebo zahraničných dlhov splatných v bežnom roku a uhradzovať výdavky spojené s týmito operáciami,
- f) vykonávať operácie na finančných trhoch na prospech finančného hospodárenia Slovenskej republiky.

§ 37**Prechodné ustanovenie**

Ústredný orgán vykonávajúci správu štátneho fondu je povinný do jedného roka od účinnosti tohto zákona zosúladiť spôsob hospodárenia štátneho fondu s ustanoveniami tohto zákona.

§ 38**Zrušovacie ustanovenia**

Zrušuje sa zákon Slovenskej národnej rady č. 592/1990 Zb. o rozpočtových pravidlách Slovenskej republiky v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 574/1991 Zb.

§ 39**Účinnosť**

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1993.

I. Gašparovič v. r.

V. Mečiar v. r.

- 1) Zákon SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.
- 2) § 22 zákona č. 286/1992 Zb. o daniach z príjmov.
- 3) Zákon SNR č. 80/1990 Zb. o voľbách do Slovenskej národnej rady v znení zákona SNR č. 104/1992 Zb. (úplné znenie č. 179/1992 Zb.).
Zákon SNR č. 190/1992 Zb. o príspevku politickým stranám a politickým hnutiam zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky.
- 4) Napr. zákon SNR č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení.
- 4a) Zákon č. 563/1991 Zb. o účtovníctve.
- 4b) § 53 a nasl. zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).
- 5) Zákon SNR č. 84/1991 Zb. o daňových orgánoch v znení zákona SNR č. 136/1992 Zb.
- 5b) Zákon Slovenskej národnej rady č. 518/1990 Zb. o prechode zakladateľskej alebo zriaďovateľskej funkcie národných výborov na obce, ústredné orgány štátnej správy a orgány miestnej štátnej správy.
- 6) § 4 zákona SNR č. 369/1990 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 7) Napr. zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).
- 9) Napr. zákon č. 172/1990 Zb. o vysokých školách.
- 9a) § 69 Obchodného zákonníka.
- 10) § 15 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 309/1993 Z. z. o spotrebnej dani z vína.
§ 15 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 310/1993 Z. z. o spotrebnej dani z piva.
§ 16 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 311/1993 Z. z. o spotrebnej dani z liehu.
§ 16 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 312/1993 Z. z. o spotrebnej dani z tabaku a tabakových výrobkov.
§ 15 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 316/1993 Z. z. o spotrebnej dani z uhľovodíkových palív a mazív.
§ 42 zákona č. 222/1992 Zb. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov.
§ 23 zákona Slovenskej národnej rady č. 318/1992 Zb. o dani z dedičstva, dani z darovania a dani z prevodu a prechodu nehnuteľností.
§ 35 zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov.
§ 45 a 46 zákona č. 528/1990 Zb. Devízový zákon v znení neskorších predpisov.
§ 251, 255, 271 a 272 zákona č. 618/1992 Zb. Colný zákon v znení neskorších predpisov.
Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 254/1993 Z. z. o územných finančných orgánoch.
Zákon č. 526/1990 Zb. o cenách.
Zákon č. 563/1991 Zb. o účtovníctve. § 40r zákona č. 286/1992 Zb. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov. § 5 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 160/1993 Z. z. o niektorých opatreniach pri vzájomnom započítavaní pohľadávok podnikateľov.
- 11) Napr. zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.
- 12) § 1 ods. 1 písm. e) zákona č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch v znení neskorších predpisov.

